

VASTUULLINEN TEKSTIILIHUOLTO

Vastuullisuusraportti 2025

Sakupen vastuullisuus	3
Sakupe yleisesti	3
Vastuullisuusraportin periaatteet	4
Sitoumukset	4
Vastuullisuuden nykytila ja tavoitteet	5
Ympäristötiedot	6
Ilmastovaikutukset	7
Kuljetusten hiilijalanjälki	10
Energiankulutus ja hiilijalanjälki	12
Kiertotalous	16
Jätteet ja kierrätys	16
Yhteiskunnalliset tiedot	22
Oma työvoima	23
Yhdenvertaisuus	24
Työhyvinvointi	26
Työturvallisuus	28
Osaamisen kehittäminen	29
Hallintotapatiedot	30
Hallituksen ja johdon kokoonpano	31
Vastuullisen hallinnon periaatteet	32
Vastuullisuuden hallintajärjestelmä ja standardit	33
Sidosryhmät	34

SAKUPEN VASTUULLISUUS

Sakupen kokonaishiilijalanjälki	4836,235 t CO₂-ekv.*
Päästöt / pesty pyykkikilo	0,425 kg CO₂e/kg
Ajokilometrit / pesty pyykkikilo	0,157 km/kg
Sairauspoissaolo-%	6,57 %

SAKUPE YLEISESTI

Sakupe Oy (jäljempänä Sakupe) aloitti toimintansa vuonna 1983 Siilinjärvellä, minkä myötä toiminta on laajentunut Jyväskylään vuonna 2014 ja Joensuuhun vuonna 2018.

Yritys tarjoaa turvallista ja tehokasta tekstiilihuoltopalvelua julkisomisteisille terveys- ja hyvinvointialan yhteisöille sekä näiden tukipalveluille. Yritys palvelee vuonna 2024 asiakkaitaan säännöllisesti Pirkanmaan, Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Keski-Suomen ja Itä-Savon alueilla.

Sakupe toimittaa asiakkaillensa päivittäin noin 100 000 erilaista tekstiilikappaletta, mikä tarkoittaa vuositasolla yli 11 miljoonan pyykkikilon pesua. Yritys on kasvanut määrätietoisesti alan edelläkävijöiden joukkoon, ja se haluaa näyttää suuntaa myös vastuullisuustyössä.

* Tämä luku on laskettu Tekstiilihuollon TekstHiili -hiilijalanjälkilaskurilla. Vuonna 2024 laskennassa on huomioitu Scope 1 ja 2 -kategorioiden polttoaineiden ja ostoenergian päästöt. Scope 3:n osalta laskennoissa on huomioitu jätteet, jätevesi ja pesukemikaalit, mutta esimerkiksi tekstiilihankintoja ei laskelmissa ole huomioitu.

VASTUULLISUUSRAPORTIN PERIAATTEET

Vastuullisuusraportoinnin vaatimukset kiristyvät Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) -uudistuksen myötä. Direktiivi tulee koskemaan asteittain yhä pienempiä yrityksiä, ja Sakupe haluaa noudattaa sen vaatimuksia hyvissä ajoin.

Tämä vastuullisuusraportti on laadittu mahdollisimman suurilta osin CSRD-vaatimusten mukaisesti. Tämä on edellyttänyt muun muassa tarkempaa ympäristöjalanjäljen mittaamista, työntekijätietojen keräämistä ja kestävyystavoitteiden asettamista. Joitain mittareita on vaihdettu vastaamaan paremmin CSRD:n vaatimuksia, mikä varmistaa tiedon hyödyllisyyden ja vertailukelpoisuuden. Direktiiviuudistus on toiminut selkeyttävänä ohjenuorana vastuullisuustyölle, jossa Sakupe haluaa olla alansa suunnannäyttäjä.

Tämän vuoden 2025 vastuullisuusraportin raportointikausi on 1.1.2024–31.12.2024. Raportti noudattaa CSRD:n yleisten määräysten mukaisesti ESG-runkoa, jossa vastuullisuusaiheet jakautuvat ympäristövastuun, yhteiskunnallisen ja hallinnollisen vastuullisuuden

SITOUMUKSET

Sakupe Oy pyrkii kehittämään raportointiaan EU:n CSRD-direktiivin mukaiseksi ja yritys pyrkii osaltaan saavuttamaan myös Suomen tavoitteen hiilineutraaliudesta vuoteen 2035 mennessä.

osa-alueisiin. Raportti kattaa ympäristön osalta ilmastomuutoksen (ESRS S1). Hallinnon osalta raportoisessa noudatetaan yleisiä raportointi-standardeja (ESRS 1 ja 2) sekä hallinnon standardia (ESRS G1).

Raportti ei käsittele Sakupen arvoketjun kaikkia osia ja toimijoita, vaan keskittyy tärkeimpiin sidosryhmiin. Näihin tärkeisiin sidosryhmiin kuuluvat Sakupen omat työntekijät, asiakkaat, omistajat, toimittajat sekä yhteistyökumppanit. Raportissa esitetyt toimet ja tavoitteet koskevat muiden sidosryhmien sijaan pääasiassa Sakupen omaa toimintaa, ellei asiasta ole erikseen mainittu.

Tässä raportissa lyhyellä aikavälillä tarkoitetaan yhtä kalenterivuotta, kuten tilinpäätöksessä on määritelty. Keskipitkällä aikavälillä viitataan 1–5 vuoden ajanjaksoon, ja pitkällä aikavälillä tarkoitetaan yli viiden vuoden jaksoa. Nämä määritelmät ovat voimassa, ellei toisin mainita. Perusvuodeksi on asetettu vuosi 2023, johon toteumia verrataan jatkossa.

Samalla Sakupe Oy pitää luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä keskeisenä tavoitteena, ja edistää toiminnassaan erityisesti kiertotaloutta.

VASTUULLISUUDEN NYKYTILA JA TAVOITTEET

Sakupe on asettanut vastuulliselle toiminnalleen tavoitteita, joiden toteutumista verrataan jatkossa perusvuoteen 2023. Tavoitteet ja toteumat esitetään seuraavassa taulukossa.

Tavoitteen kuvaus	Yksikkö	Tavoitetaso vuoden 2026 loppuun mennessä	Perusvuoden 2023 taso	Vuoden 2024 taso / toteuma perusvuoteen nähden
Kokonaishiilijalanjäljen lähtötilanteen selvittäminen	tCO ₂ e/€	Lähtötilanteen laskenta vuoden 2026 loppuun mennessä, jolloin käytössä on tekstiilihuollon uusi ja kattavampi hiilijalanjälkilaskuri		
Energian säästäminen pestyä pyykkikiloa kohti	kWh/kg	1,30	1,37	1,32
Kierrätysasteen nostaminen	%	80	46,27	57
Sairauspoissaolojen vähentäminen	%	5,9	6,81	6,57

Taulukko 1: Sakupen kestävyystavoitteet ja perusvuoden tulokset

YMPÄRISTÖTIEDOT

Tässä osiossa esitellään Sakupen ympäristöjalanjälkeä, sen pienentämiseksi asetettuja tavoitteita ja tehtyjä toimenpiteitä.

Ilmastovaikutusten (ESRS E1) osalta tarkastelu keskittyy kuljetuksesta ja energiankulutuksesta aiheutuviin päästöihin. Ympäristöjalan tarkastelu kattaa myös kiertotalouden (ESRS E5), jossa keskitytään jätteisiin ja kierrätykseen.

Vastuullisuus on sisäänrakennettu osa yrityksen toimintaa, joka perustuu tekstiilien huoltoon ja kierrättämiseen. Sakupe Oy on kaikessa toiminnassaan sitoutunut ympäristön suojelemiseen, pilaantumisen estämiseen ja energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen. Yrityksellä on ympäristöasioiden hallinnointiin käytössä ympäristöjärjestelmä ja oma ympäristötiimi.

ILMASTOVAIKUTUKSET

Sakupe pyrkii vähentämään toimintansa ilmastovaikutuksia tukien Pariisin ilmastosopimuksen 1,5 asteen tavoitetta. Yritys on hiilijalanjälkilaskelman myötä tunnistanut keskeisiksi osa-alueiksi kuljetuksen ja energiankulutuksen hiilidioksidipäästöt, sillä ne muodostavat merkittävän osan kokonaispäästöistä.

Yrityksellä ei ole laadittu varsinaista siirtymäsuunnitelmaa ilmastomuutoksen hillitsemiseksi, mutta yritys on asettanut päästövähennystavoitteita suhteessa vertailuvuoteen, jotka ovat nähtävissä taulukossa 1 (sivu 5). Varsinainen siirtymäsuunnitelma on tarkoitus laatia osaksi seuraavaa vastuullisuusraporttia.

Sakupe ei ole toteuttanut kaksoisolennaisuusanalyysia, mutta on tunnistanut ilmastoon liittyvät olennaiset riskit ja mahdollisuudet toiminnassaan, joihin sisältyvät muun muassa raaka-aineiden hankintaan, tuotantoon sekä logistiikkaan ja varastointiin liittyvät näkökohdat. Yritys pyrkii Suomen kansallisen tavoitteen mukaisesti hiilineutraaliuuteen vuoteen 2035 mennessä seuraamalla järjestelmällisesti hiilidioksidipäästöjä ja toimien tehokkuutta niiden vähentämiseksi, mikä varmistaa tavoitteiden yhteensopivuuden myös Pariisin ilmastosopimuksen kanssa.

Yritys ei tällä hetkellä rahoita kasvihuonekaasujen poistamista tai päästöjen vähentämistä päästöhyvitysten avulla, eikä käytössä ole sisäisiä hiilen hinnoittelujärjestelmiä. Tällä hetkellä ei myöskään ole laadittu suunnitelmia näiden keinojen hyödyntämiseksi ilmastomuutoksen hillitsemisessä tai siihen sopeutumisessa.

Sakupen hiilijalanjälki on laskettu Tekstiilihuollon TekstHiili -hiilijalanjälkilaskurilla. Vuonna 2024 laskennassa on huomioitu scope 1 ja 2-kategorioiden polttoaineiden ja ostoenergian päästöt. Scope 3:n osalta laskennoissa on huomioitu jätteet, jätevesi ja pesukemikaalit, mutta esimerkiksi tekstiilihankintojen osalta laskennat tarkentuvat tulevina vuosina GHG-protokollan mukaisesti kattamaan nekin. Myös Tekstiilihuollon hiilijalanjälkilaskuria uudistetaan kattavammaksi ja vastaamaan paremmin GHG-protokollaa.

**Sakupe pyrkii
hiilineutraaliuuteen
vuoteen 2035 mennessä**

SAKUPEN HIILIJALANJÄLKI

Sakupen hiilijalanjälki oli yhteensä 4 836,235 t. CO₂-ekv.* vuonna 2024. Seuraavassa taulukossa on esitetty CO₂-päästöt jaoteltuna scope 1, 2 ja 3:een.

Vuonna 2024 Sakupen liikevaihtoon perustuva kasvihuonekaasu-intensiteetti oli 0,1467 kg CO₂e/€.

Scope	kg CO ₂ e/a	Osuus kokonaishiilijalanjäljestä
Scope 1	2 892 747	59,81 %
Scope 2	1 685 404	34,85 %
Scope 3	258 085	5,34 %

Taulukko 2: Toiminnan päästöt: Scope 1, 2 ja 3

* Tämä luku on laskettu Tekstiilihuollon TekstHiili -hiilijalanjälkilaskurilla. Vuonna 2024 laskennassa on huomioitu Scope 1 ja 2 -kategorioiden polttoaineiden ja ostoenergian päästöt. Scope 3:n osalta laskennoissa on huomioitu jätteet, jätevesi ja pesukemikaalit, mutta esimerkiksi tekstiilihankintoja ei laskelmissa ole huomioitu.

KULJETUSTEN HIILIJALANJÄLKI

Logistiikka muodosti vuonna 2024 22,80 % Sakupen hiilijalanjäljestä, ja sen päästöt olivat yhteensä 1 102 740 kg CO₂e. Selvästi suurimman osan logistiikan päästöistä kattoi jakelukuorma-autoliikenne (22,39 % kokonaispäästöistä), kun taas dieselillä ja bensiinillä kulkevan henkilöautoliikenteen osuus oli erittäin pieni (0,06 % ja 0,36 % kokonaispäästöistä).

Päästölähde	kg CO ₂ e/a	Osuus kokonaishiilijalanjäljestä
Henkilöauto (bensiini)	17 180	0,36 %
Henkilöauto (diesel)	2 820	0,06 %
Jakelukuorma-auto (suuri, 15 t)	1 082 740	22,39 %

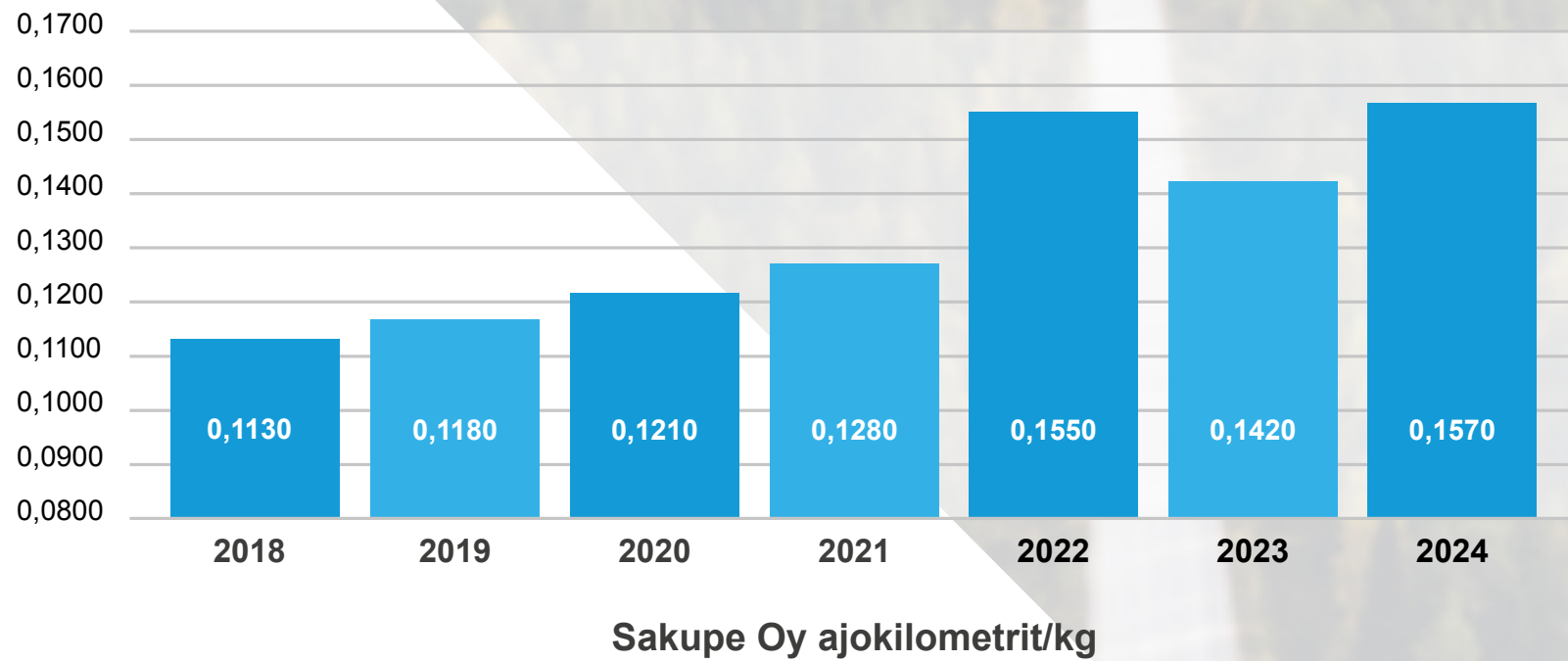
Taulukko 3: Kuljetusten ja liikenteen KHK-päästöt ja osuudet kokonaispäästöistä

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Yrityksen tavoitteena on vähentää erityisesti jakeluliikenteen kasvihuonekaasupäästöjä, sillä ne muodostavat selvästi suurimman osan liikennöinnin hiilijalanjäljestä.

Pyykki toimitetaan asiakkaille kuorma- ja rekka-autoilla, ja kuljetusten reitit suunnitellaan tarkasti, jotta turhia ajokilometrejä ei kerry. Pitkät matkat ajetaan mahdollisimman suurilla ajoneuvoilla, jotta kuljetuskertojen määrä pysyy mahdollisimman pienenä. Kuljetusten määrää pyritään vähentämään myös tehokkaalla pakkaamisella. Käytössä olevien ajoneuvojen tulee täyttää vähintään EU5-päästöluokan vaatimukset, ja alihankkijoiden, sekä Sakupen omat kuljettajat on koulutettu ajamaan taloudellisesti.

Tavoitteena on, että pyykki kulkisi mahdollisimman lyhyen matkan. Vuonna 2024 kehitys oli negatiivinen uusien asiakkaiden pidempien kuljetusmatkojen vuoksi.

ENERGIANKULUTUS JA HIILIJALANJÄLKI (SCOPE 2)

Sakupen ostoenergian kokonaiskulutus oli vuonna 2024 arviolta noin 7387 MWh ja ostoenergian hiilijalanjälki yhteensä 1 685 404 kg CO₂e. Suurimman osan ostoenergian päästöistä kattoi pesutoiminnassa tarvittava höyry (20,59 % kokonaispäästöistä), joskin Jyväskylässä ja Joensuussa höyry tuotetaan nestekaasusta itse höyrykehittimillä eikä höyry näin ollen kuulu ostoenergiaan koko organisaation tasolla. Toiseksi suurimman osan kattoi tuotannon sähkö (10,20 % kokonaispäästöistä) ja kaukolämpö loput (4,06 %).

Päästölähde	kg CO ₂ e/a	Osuus kokonaishiilijalanjäljestä
Höyry	995 750	20,59 %
Tuotannon sähkö	493 150	10,20 %
Kaukolämpö	196 504	4,06 %

Taulukko 4: Ostoenergian KHK-päästöt ja osuudet kokonaispäästöistä

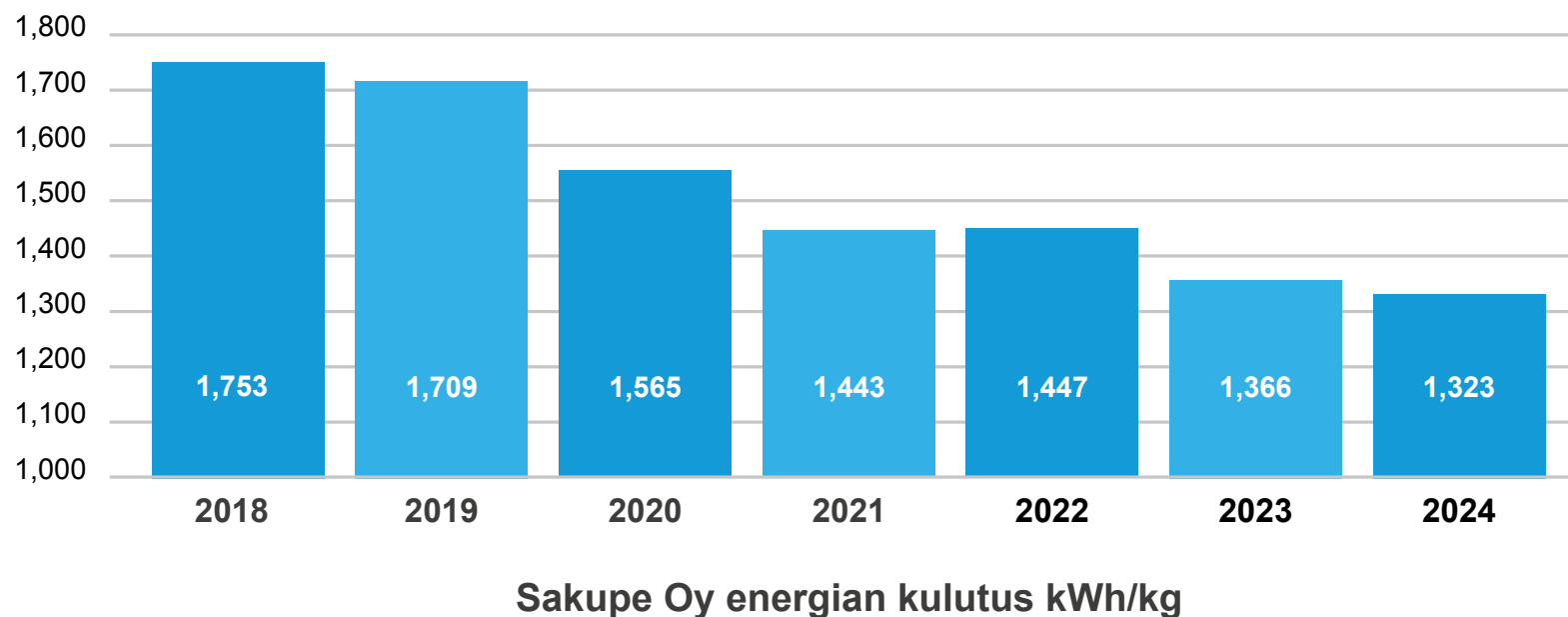
Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä	Yksikkö	Raportointivuosi (2024)	Osuus kokonaiskulutuksesta
Fossiilinen energia	MWh	10507,43	69,82 %
Uusiutuva energia	MWh	448,12	2,98 %
Muut energialähteet	MWh	4094,23	27,20 %
Energian kokonaiskulutus	MWh	15049,78	

Taulukko 5: Energiankulutus lähteittäin

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Sakupe Oy pyrkii jatkuvasti parantamaan energiatehokkuuttaan ja on toteuttanut vuoden viime vuosina aikana useita toimenpiteitä. Helmikuussa 2023 Jyväskylän tuotantoyksikön kaukolämpö vaihdettiin hiilineutraaliin vihreään lämpöön, ja saman vuoden kesäkuussa tuotantotiloihin asennettiin LED-valaistus. Vuoden 2024 alussa aloitettiin laaja energiakatselmus yhteistyössä Energionin kanssa, jonka kohteena oli Siilinjärven tuotantoyksikkö, jossa on suurin kehityspotentiaali. Lisäksi loppuvuodesta 2023 aloitettiin Jyväskylän tuotantoyksikössä kaukolämmön optimointihanke paikallisen energiayhtiön kanssa.

Vuoden 2024 tavoitteena oli energian säästäminen 5 prosentilla pestyä pyykkikiloa kohden verrattuna perusvuoteen 2023, joka olisi 1,37 kWh per pesty pyykkikilo. Tavoitteeseen pyrittiin pääsemään laatimalla energiakartoitus, optimoimalla kaukolämmön kulutusta ja kuivureiden käyttöä kuivausaikojen ja lämpötilojen osalta. Myös vedenkäyttöä tehostettiin järjestelmällisesti. Vuoden 2024 toteuma oli 1,32 kWh per pesty pyykkikilo.

KIERTOTALOUS

Sakupe Oy haluaa olla tekstiilikierrätyksen suunnannäyttäjä myös jatkossa, sillä se nähdään yrityksessä keskeisenä mahdollisuutena niin liiketoiminnan taloudellisen edun, vedenkäytön säästöjen kuin hiilidioksidipäästöjen vähentämisen myötä.

Kiertotalous huomioidaan myös Sakupen tekstiilihankinnoissa ja tekstiilien tuotekehityksessä. Valitaan helposti kierrätettäviä materiaaleja, jotka kestävät huoltoa ja vuosien käyttöä sekä ovat helposti korjattavia. Sakupe tekee yhteistyötä tekstiilitoimittajien kanssa tekstiilien kierrätettävyyden parantamiseksi. Kasvatamme myös kierrätettyjen kuitujen osuutta tekstiilivalikoiman tuotteissamme koko ajan.

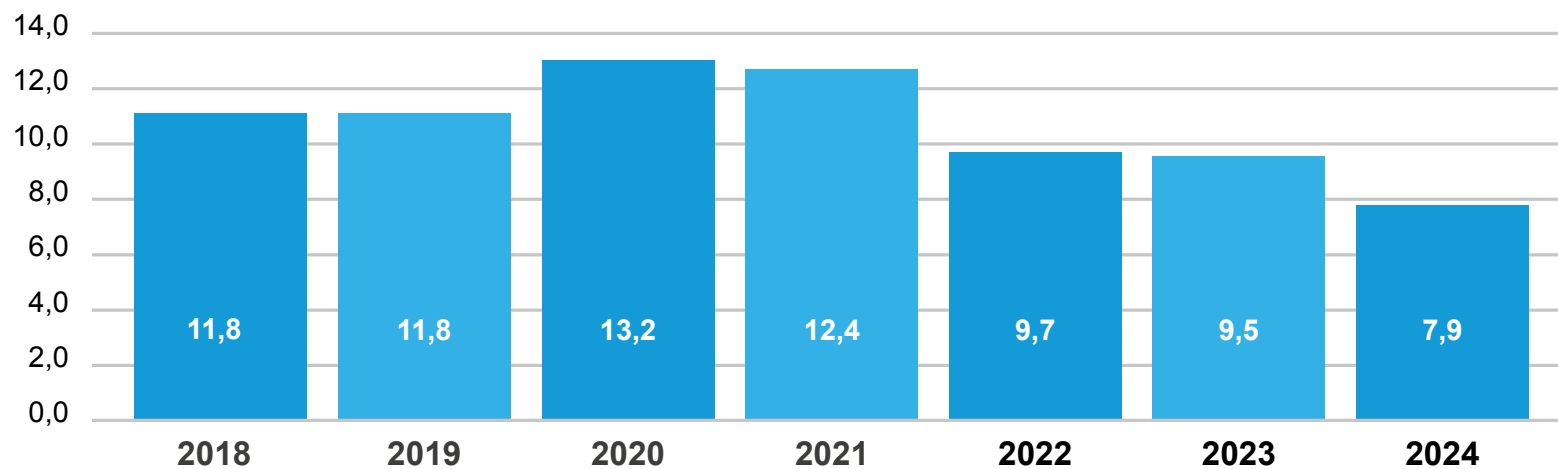
JÄTTEET JA KIERRÄTYS

Lajittelu tapahtuu Sakupella järjestelmällisesti, ja jätemääriä seurataan. Toimipisteiden jätteistä suurin osa vuonna 2024 oli energiajätettä, joka painoi yhteensä 59 002 kg ja muodosti 0,50 % kokonaishiilijalanjäljestä.

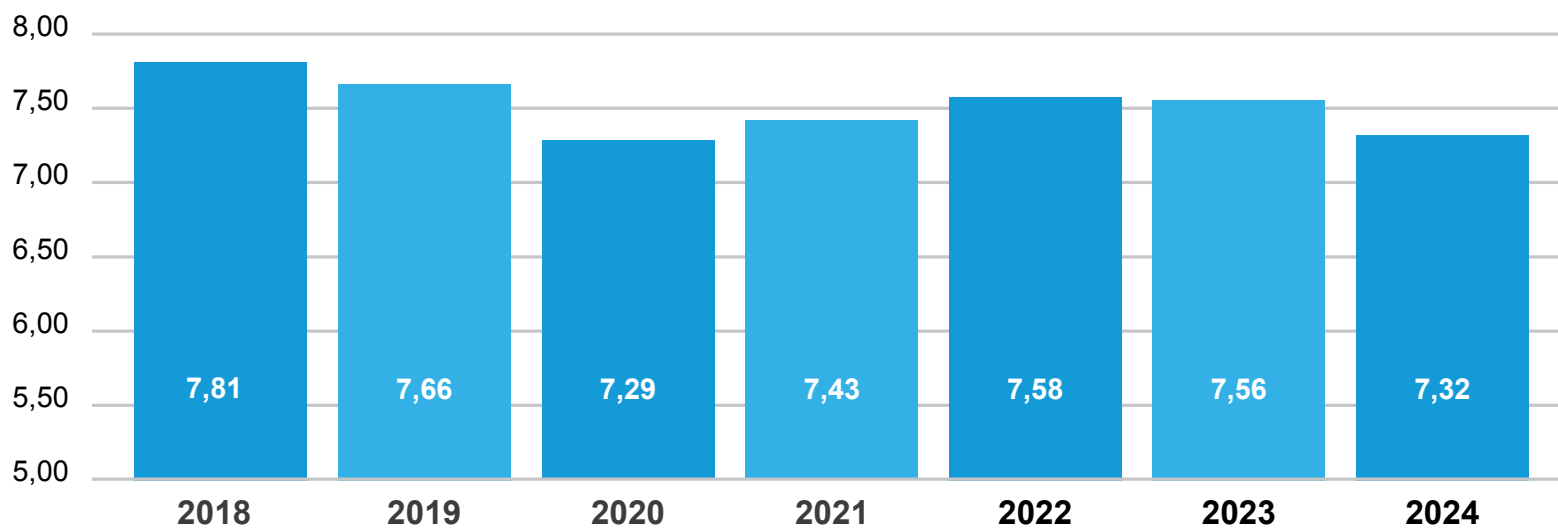
Jätteiden hiilidioksidipäästöt olivat yhteensä 33 309,8 kg CO₂e vuonna 2024. Ne muodostivat 0,69 % kokonaishiilijalanjäljestä, joten niiden osuus ei ollut merkittävä.

Merkittävämpi päästölähde olivat pesukemikaalit, jotka painoivat vuonna 2024 yhteensä 89 764 kg ja muodostivat 4,40 % hiilijalanjäljestä. Jätevettä syntyi 77 589,541 m³ ja sen osuus kokonaispäästöistä oli 0,25 %.

Sakupe Oy pesuainekulutus g/kg

Sakupe Oy veden kulutus l/kg

Päästölähde	kg CO ₂ e/a	Osuus kokonaishiilijalanjäljestä
Jätevesi	12 034	0,25 %
Pesukemikaalit	212 740	4,40 %
Biojäte	631	0,01 %
Energiajäte	18 208	0,50 %
Kartonki ja pahvi	551	0,01 %
Metalli	1 403	0,04 %
Muovi	550	0,02 %
Paperi	1 612	0,04 %
Puu	221	0,01 %
Sähkölaitteet	147	0,00 %
Vaarallinen jäte	468	0,06 %

Taulukko 6: Jätteiden KHK-päästöt ja osuudet kokonaispäästöistä

Sakupe on solminut sopimuksen Rester-kierrätysyhtiön kanssa tekstiilijätteen kierrättämisestä. Vuonna 2024 yritys lähetti poistotekstiiliä Resterille yhteensä 44 268 kg, jonka uudelleenkäytön mahdollistamat säästöt olivat 23 240 700 litraa vettä ja 146 350 kg CO₂e päästöjä.

VUONNA 2024

59 002 kg

Energiajäte | 0,50 % kokonaishiilijalanjäljestä

33 309,8 kg CO₂e

Jätteiden hiilidioksidipäästöt | 0,69 % kokonaishiilijalanjäljestä

89 764 kg

Pesukemikaalit | 4,40 % hiilijalanjäljestä

77 589,541 m³

Jätevesi | 0,25 % kokonaispäästöistä

Tuotteiden elinkaarta pidennetään korjaamalla ja paikkaamalla tekstiilejä tehokkaasti

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Vuoden 2024 tavoitteena oli kierrätysasteen parantaminen entisestään 60 prosenttiin ja jätteiden tarkempi kierrätys luonnonvarojen säästämiseksi. Tavoite pyrittiin saavuttamaan kiinnittämällä huomiota jätteiden alkulähteeseen ja tarkempaan lajitteluun muun muassa lajitteluohjeistuksen kehittämisellä. Lisäksi tavarantoimittajille esitettiin pyyntö pakkausmateriaalien vähentämiseksi.

Sakupe Oy:n pesulat ovat osa paikallisten jäteyhtiöiden jätehuoltojärjestelmää. Jokaisessa pesulassa jätteet lajitellaan erikseen: metallit, muovit, pahvit, biojäte, keräyspaperi, puulavat ja -pakkaukset sekä ongelmajätteet, kuten öljyt, jotka kerätään erilleen muista jätteistä. Käytössä on myös paalaimia, joilla jätteet pakataan tiiviiksi kierrätettäviksi.

Kun tekstiilit tulevat käyttöikänsä päähän, ne poistetaan käytöstä. Poistotekstiili on myös raaka-aine uusille tuotteille, ja Sakupe maksaa esimerkiksi kierrätysyhtiö Rester Oy:lle siitä, että tekstiileistä tehdään uutta kuitua. Sakupe otti tekstiilien kierrätyksen käyttöön kaikissa tuotantoyksiköissään vuonna 2021 ja on vuosien varrella tehnyt yhteistyötä eri yritysten kanssa uusiokäytön edistämiseksi, esimerkiksi valmistamalla vanhoista tekstiileistä yrityslahjoja ja akustiikkaseiniä.

Yhtiö etsii aktiivisesti kokonaisvaltaisia ja ammattimaisia ratkaisuja tekstiilijätteen resurssitehokkaaseen kierrättämiseen ja pyrkii löytämään uusia kumppaneita myös haastavampien tuotteiden kierrätykseen.

Vuoden 2024 lopussa Sakupen tekstiilivalikoiman tuotteista kierrätyskelpoisia oli 96 %. Kierrätyksen kannalta haastavia tuotteita ovat peitot, tyynyt, vuodesuojat, vaihtomatot ja fleecemateriaali.

Sakupe Oy ei halua tarpeettomasti lisätä ympäristökuormaa tekstiilijätteellä. Tekstiilijätteen vähentäminen on yksi Sakupen keskeisistä ympäristötavoitteista. Tekstiilijätteen määrän vähentämisen lisäksi pyritään myös vähentämään tarvetta hankkia uusia tekstiilejä. Pitkäikäiset tekstiilit auttavat hillitsemään tekstiilijätteen syntymistä ja vähentää resurssien tarvetta. Tekstiilien laadun ja kestävyuden yrityksen varmistaa koepesuilla ja koekäyttöillä. Tuotteiden elinkaarta pidennetään korjaamalla ja paikkaamalla tekstiilejä tehokkaasti. Tekstiilien korjaamisen ja paikkaamisen menetelmiä kehitetään jatkuvasti.

Vuoden 2024 aikana Sakupe otti käyttöön potilasvaatepaikan. Yritys on keskittänyt toimipisteidensä tekstiilien kunnonarvioinnin, korjaamisen sekä poistamisen keskusmerkkäamoon, jossa poistotekstiileistä erotetaan paikkaamalla ja korjaamalla pelastettavat tekstiilit.

SAKUPE VAATEAUTOMAATIT

Tekstiilihankinnat pyritään minimoimaan ympäristökuorman pienentämiseksi, ja yksi keino tekstiilihankintojen minimointiin ovat vaateautomaatit.

Sakupella on asiakkaan tiloissa käytössä yhteensä kuusi vaateautomaattia kolmella hyvinvointialueella. Automaatit palvelevat yhteensä noin 8650 käyttäjää. Työasuautomaateilla palvelu voidaan toteuttaa noin 66 % pienemmällä vaatemäärällä aiempaan verrattuna. Työasuautomaattien ajatuksena on, että jokaisella käyttäjällä on tietty saldomäärä vaatteita käytössään. Kun palauttaa käytetyn vaateen, saa puhtaan tilalle automaatista. Näin varmistetaan, että vaatteita ei varastoidu esimerkiksi pukukaappeihin. Kierto on hallittua ja nopeaa. Myös tekstiilien hygieeninen laatutaso on parempi.

6

vaate-
automaattia

3

hyvinvointi-
aluetta

8650

käyttäjää

66 %

pienempi
vaatemäärä

YHTEISKUNNALLISET TIEDOT

Tässä luvussa käsitellään Sakupen henkilöstöön, työhyvinvointiin, yhdenvertaisuuteen ja työturvallisuuteen liittyviä keskeisiä tietoja ja tavoitteita. Luvussa käydään läpi henkilöstön määrää, sukupuoli- ja ikäjakaumaa sekä työvoiman rakennetta.

Tarkastelemme myös yhdenvertaisuutta ja toimenpiteitä, joilla Sakupe edistää tasa-arvoa työyhteisössä, kuten rekrytoinnin ja palkitsemisen ohjeistuksia. Työhyvinvoinnin osiassa keskitytään työntekijöiden fyysisen ja henkisen jaksamisen tukemiseen sekä sairauspoissaolojen kehitykseen. Työturvallisuuden kohdalla kuvataan tapaturmatilastoja ja Sakupen panostuksia turvallisuuskulttuurin parantamiseen.

Luku sisältää myös katsauksen osaamisen kehittämiseen, mukaan lukien koulutustunnit ja uudet järjestelmät, joilla varmistetaan henkilöstön ammatillinen kasvu ja urapolut yrityksen sisällä.

OMA TYÖVOIMA

Sakupe Oy:n tavoitteena on ollut kehittää työyhteisönsä yhdenvertaisuutta, hyvinvointia, koulutusta ja turvallisuutta. Tavoitteet ovat linjassa myös uusien vastuullisuusraportoinnin vaatimusten kanssa.

Sakupe Oy työllisti vuoden 2024 loppuun mennessä keskimäärin 318 henkilöä, joista Siilinjärvellä työskenteli 154, Jyväskylässä 87 ja Joensuussa 77. Osa-aikaisten työntekijöiden osuus on noin 6 % ja henkilötyövuokrausta käytettiin vuonna 2024 yhteensä noin 15 HTV verran.

Henkilöstöryhmä	Osuus työntekijöiden kokonaismäärästä
Tuotanto	77 %
Toimihenkilöt	14 %
Kuljettajat	5 %
Muut	4 %

Taulukko 7: Henkilöstöryhmien osuudet

YHDENVERTAISUUS

Vuonna 2024 Sakupella on henkilöstöä 13 eri maasta. Tuotannon työntekijöistä valtaosa on naisia, ja johtoryhmässä naiset ja miehet jakautuvat tasan. Myös työntekijöiden ikäjakauma on melko tasainen, ja Sakupen työntekijöiden keski-ikä on 43-vuotta (naisilla 41,3 ja miehillä 44,5 vuotta).

Ikä	Henkilöä	Osuus
-24	36	11,8 %
25-29	24	7,9 %
30-34	37	12,1 %
35-39	29	9,5 %
40-44	34	11,1 %
45-49	29	9,5 %
50-54	30	9,8 %
55-59	51	16,7 %
60 +	35	11,5 %

Taulukko 8: Henkilöstön ikärakenne

Sukupuoli	Osuus
Nainen	61 %
Mies	39 %

Taulukko 9: Tuotannon työntekijöiden osuudet sukupuolittain

Sukupuoli	Keskiarvopalkka
Nainen	2009 €
Mies	1986 €

Taulukko 10: Tuotannon keskiarvopalkat sukupuolittain

Sukupuoli	Hoitovapaapäivät
Nainen	237
Mies	73

Taulukko 11: Pidetyt palkalliset hoitovapaapäivät sukupuolittain

Palkitsemisjärjestelmässä kaikille pesulatyöntekijöille maksetaan samaa työehtosopimusten mukaista lähtöpalkkaa, eikä palkkaepätas-arvoa esiinny naisten ja miesten välillä. Tällä hetkellä naisten keskipalkka eri henkilöstöryhmissä on miesten keskipalkkaa korkeampi, mikä selittyy osittain naisten pidemmällä työurilla ja osaamisen ja suoriutumisen perusteella maksettavista palkkalisistä. Pidetyistä palkallisista hoitovapaapäivistä naisten osuus oli huomattavasti suurempi.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Sakupe Oy on edistänyt yhdenvertaisuutta laatimalla yhteiset toimintaohjeet ja prosessit, joilla varmistetaan kaikkien työntekijöiden tasapuolinen kohtelu taustasta riippumatta. Vuoden 2024 loppuun mennessä käyttöön otettuja ohjeita ovat muun muassa palkitsemisen ja rekrytoimisen sekä epäasialliseen käytökseen puuttumisen ohjeet.

Sakupe on parhaillaan laatimassa urapolkumallia, jotta työntekijöille olisi mahdollisimman selvää, miten yrityksen sisällä voi edetä. Kaikki avautuvat työpaikat avataan myös sisäisesti ja niihin voi hakea nykyisestä työnkuvasta riippumatta. Yritys on ottanut käyttöön niin kutsutun manuaalisen hakemisen, joka mahdollistaa

työnhaun sellaisille työntekijöille, joilla ei ole valmiuksia digitaaliseen työnhakuun. Esimerkiksi sukupuolta tai ikää ei kysytä hakijoilta, vaan valintaperusteet ovat puhtaasti tarvetta vastaavaan osaamiseen liittyviä.

Palkkauksessa ja palkitsemisessa noudatetaan työehtosopimusta, ja niitä sovelletaan paikallisesti vain toimihenkilöiden, hallinnon ja huollon tasolla. Saman vaatimustason työstä maksetaan vastaavaa palkkaa, ja eroavaisuudet perustellaan työn vaativuuden, osaamisen ja suoriutumisen mukaan. Tämän selkeyttämiseksi yhtiöön ollaan laatimassa arviointijärjestelmää, jossa huomioidaan tehtävien vaativuus. Sen yhteyteen laaditaan myös palkkataulukko, joka mahdollistaa työntekijöiden arvioida itse osaamisensa ja suunnitella sen pohjalta etenemisensä ylemmälle vaativuus- ja palkkatasolle näin halutessaan.

Yhtenäiset ohjeet selkeyttävät Sakupen toimintaa paikkakunnittain ja henkilöstöryhmittäin. Näin edistetään myös henkilöstön yhdenvertaisuutta esimerkiksi uralla etenemisessä. Arviointia yhdenvertaisuuden toteutumisesta tehdään henkilöstön hyvinvointikyselyllä vähintään vuosittain. Sakupen HR ja johto käsittelee kyselyn tulokset ja avoimet kommentit luottamuksellisesti, ja kehittää toimintaa niiden mukaisesti

TYÖHYVINVOINTI

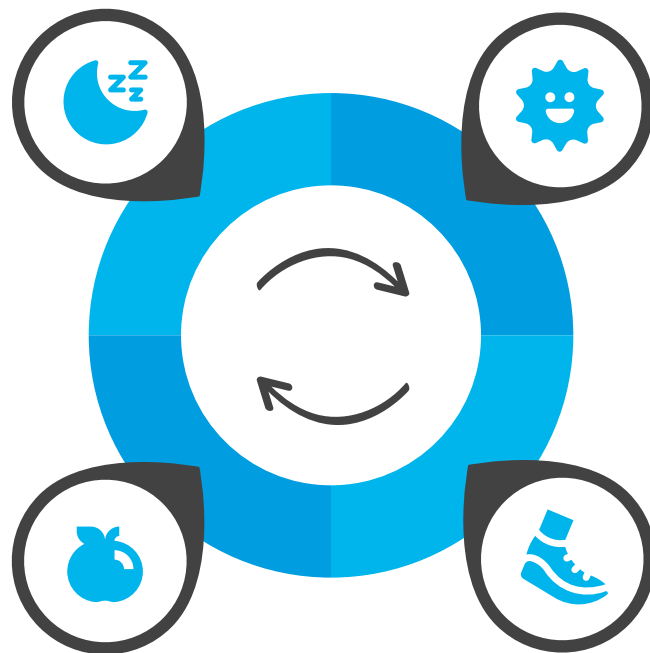
Sakupella pidetään huolta työntekijöiden fyysisestä, henkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista. Käytännössä tämä tapahtuu varmistamalla työn ja yksityiselämän tasapaino, turvalliset ja terveelliset työolosuhteet, huolehtimalla työyhteisön ilmapiiristä ja siitä, että työntekijällä on hyvät mahdollisuudet kehittyä työssään. Lisäksi Sakupe tarjoaa henkilöstölleen vuosittain influenssarokotteen.

MARRASKUU-JOULUKUU

- ≡ Sakupen hyvinvointikysely
- ≡ Uni ja lepo hyvinvointiteemana
- ≡ Sakupe tarjoaa influenssarokotteet työntekijöilleen
- ≡ Joululahja henkilöstölle ja joulun muistaminen
- ≡ KalPa-, JYP- ja Kataja-liput
- ≡ Jokapäiväiset kahvit

ELOKUU-LOKAKUU

- ≡ ePassi hyvinvointietu 100 €
- ≡ Hyvän olon aamupala
- ≡ Ravitsemustietoisuuden jakaminen
- ≡ Pitkästä työrasta muistaminen
- ≡ KalPa-, JYP- ja Kataja-liput
- ≡ Jokapäiväiset kahvit

Kokonaissairauspoissaolot ovat vähentyneet vuoden 2022 8,24 %:sta 6,81 %:iin vuonna 2023. Yleisin poissaolon syy vuonna 2023 oli omailmoitteinen poissaolo, toiseksi yleisin tuki- ja liikuntaelinsairaudet ja kolmanneksi mielenterveyspoissaolot. Vuoden 2023 aikana mielenterveyspoissaolot laskivat 15 % samalla kun tuki- ja liikuntaelinperusteiset poissaolot laskivat 10 %. Vuonna 2024 yleisin poissaolon syy oli tuki- ja liikuntaelinsairaudet (35 %), toiseksi yleisin mielenterveyspoissaolot (20 %).

TAMMIKUU-MAALISKUU

- ≡ ePassi hyvinvointietu 100 €
- ≡ Mielen hyvinvointi teemana
- ≡ Huoli-chat, Mehiläisen digiklinikkapalvelu (auki 24/7)
- ≡ Mielitekoja 2.0 -hankkeen toteutus alkaa Siilinjärvellä
- ≡ Hyvinvoinnin ABC -malli alkaa Sakupella halukkaille
- ≡ Ystävänäpäivän muistaminen
- ≡ KalPa-, JYP- ja Kataja-liput
- ≡ Jokapäiväiset kahvit

HUHTIKUU-KESÄKUU

- ≡ Lihaskunto ja kuntouttavien liikkeiden ohjausta ja neuvontaa
- ≡ Selkä ja olkapäät kuntoon!
- ≡ Liikunnan iloa ja riemua: Tempaukset paikkakunnittain
- ≡ Vappumuistaminen
- ≡ Jokapäiväiset kahvit

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Sakupe perusti vuoden 2024 alussa työkykytiimin, jonka tarkoituksena on vähentää tehostetun tuen piirissä olevien työntekijöiden poissaoloja ja tarjota tilanteeseen soveltuvaa työtä työkyvyn ylläpitämiseksi.

Tukea kohdennetaan myös paikkakunnittain ja tarpeen mukaan. Esimerkiksi Siilinjärvellä tuki- ja liikuntaelinten sairaudet ovat yhtiön korkeimmat, mihin on vastattu perustamalla hyvinvointihuone, jossa on mahdollista kuntoilla muun muassa kahvakuulilla ja puolapuilla. Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä lisätään myös päivittäisellä jumpalla.

Sakupen pysyvänä tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja ja tavoitteen toteutumista seurataan jatkuvasti. Vuoden 2024 tavoitteena oli saavuttaa 6,6 sairauspoissaolo-% ja laskea mielen-terveyspoissaoloja 5 %:lla.

Vuonna 2024 Sakupe saavutti sairauspoissaolotavoitteensa. Sairauspoissaolot asettuivat lopulta 6,57 %:iin. Yritys on vähentänyt mielen-terveyspoissaoloja vuodesta 2023 lähtien yhteensä 23 %.

6,57 %

Sairauspoissaolot
vuonna 2024

-23 %

Mielen-terveyspoissaolot
vuodesta 2023 lähtien

Sakupen pysyvänä tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja

TYÖTURVALLISUUS

Sakupen tavoitteena on tarjota jokaiselle turvallinen työympäristö, ja yritys on sitoutunut kehittämään työturvallisuutta työntekijän perehdytyksestä huolelliseen tilastointiin ja toimintatapojen kehittämiseen.

Sattuneet työtapaturmat ovat olleet pääsääntöisesti lieviä, joten niistä johtuneita sairauspoissaolopäiviä on kertynyt suhteellisen vähän. Vuonna 2023 työpaikkatapaturmia sattui 11 kappaletta kun taas vuonna 2022 8 kappaletta, mutta sairauspoissaolopäivät kuitenkin vähenivät vuoden 2022 68 päivästä 51 päivään vuonna 2023. Työmatkatapaturmia sattui vuonna 2023 5 kappaletta, mutta niistä ei aiheutunut poissaoloja. Työpaikkatapaturmia vuoden 2024 aikana sattui 10 kappaletta, joista viisi oli poissaoloja aiheuttavia. Työmatkatapaturmia vuonna 2024 sattui 6 kappaletta, joista viisi oli poissaoloja aiheuttavia.

Vuosi	Tapaturmataajuus
2023	23,4
2024	19,3

Taulukko 12: Tapaturmataajuus

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Sakupe on kehittänyt työturvallisuutta ottamalla käyttöön digitaaliset havaintoilmoitukset, joilla jokainen työntekijä voi osallistua turvallisemman työympäristön kehittämiseen. Lisäksi kaikille työntekijöille on hankittu turvakengät ja tuotannon turvallisuuskävelyitä on lisätty.

Työturvallisuuskulttuuria kehitetään kokonaisvaltaisesti yhdessä työntekijöiden kanssa, jolloin jatkuvan valvonnan tarve vähenee.

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Sakupe kehittää järjestelmällisesti henkilökuntansa osaamista. Vuonna 2024 osaamisen kehittämisen pääteemoina ovat olleet tiedolla johtaminen, tietoturvan parantaminen sekä yhteistyön vahvistaminen etenkin tuotannon ja asiakaspalvelun välillä. Lisäksi käynnissä on mielenhyvinvointiin keskittyviä hankkeita, joihin osallistuu työntekijöitä laajasti eri paikkakunnilta. Kaikkiaan koulutukseen käytetyt tunnit ovat lisääntyneet huomattavasti viime vuosina.

Vuosi	Koulutukseen käytetyt tunnit
2022	1645
2023	2451
2024	1370

Taulukko 13: Henkilöstön koulutukseen käytetyt tunnit

TOIMENPITEET

Sakupe otti vuoden 2024 keväällä käyttöön digitaalisen perehdytys- ja oppimisjärjestelmän, joka mahdollistaa aineiston kääntämisen yli 80 eri kielelle sekä omatoimisen sisällön tuottamisen. Lisäksi yhtiössä uudistettiin osaamisenarviointia ja jokaisen tekstiilihuoltajan sekä esihenkilön osaaminen arvioitiin. Osaamisen tason kartoitus on mahdollistanut laadukkaamman tehtävien vaativuusarvioinnin sekä oikeudenmukaisemman palkitsemisen. Vuoden 2024 loppuun mennessä ovat valmistuneet muun muassa palveluesimiesten ja ”kymppien” roolien tehtävä- ja vastuukuvaukset, joiden perusteella vaativuustasot ja arviointimenetelmät laaditaan.

Tekstiilihuoltajien osaamisessa on panostettu moniosaamisen kehittämiseen muun muassa työnkiertoa tehostamalla. Rooli- ja urapolkumalli antaa Sakupen työntekijälle mahdollisuuksia edetä omalla urallaan; esimerkiksi tuotannosta voi siirtyä kuljettajaksi, huollon työntekijäksi tai asiakaspalveluun. Johtoa varten on suunniteltu erityinen kehittämisohjelma, jonka tavoitteena on parantaa johtamisosaamista.

HALLINTOTAPATIEDOT

Tämä luku käsittelee Sakupen hallintotapaa ja vastuullisuuden periaatteita.

Ensimmäisessä osiossa esitellään hallituksen ja johtoryhmän kokoonpano vuoden 2024 lopussa. Seuraavaksi kuvataan, miten vastuullisuus näkyy hallinnon toiminnassa, mukaan lukien riskienhallinta, raportointi ja sisäinen valvonta. Lisäksi käydään läpi vastuullisuuden hallintajärjestelmä, jonka avulla varmistetaan hygienia, ympäristöystävällisyys ja kestävät toimintatavat. Lopuksi tarkastellaan sidosryhmiä ja toimitusketjun vastuullisuusvaatimuksia, joiden toteutumista seurataan mm. auditointien avulla.

HALLITUKSEN KOKOONPANO

Nimi	Rooli
Kari Janhonen	Puheenjohtaja
Janne Airaksinen	Jäsen
Heikki Helve	Jäsen
Sari Hintikka-Varis	Jäsen
Heli Leppikangas	Jäsen
Jarmo Tanninen	Jäsen
Eila Tiainen	Jäsen

Taulukko 14:
Hallituksen kokoonpano 31.12.2024

JOHDON KOKOONPANO

Nimi	Rooli
Antti Tervo	Toimitusjohtaja
Harri Lepoaho	Tuotantojohtaja
Heli Ketola	Henkilöstöpäällikkö
Marja-Liisa Salmivainio	Taluspäällikkö

Taulukko 15:
Johtoryhmän kokoonpano 31.12.2024

VASTUULLISEN HALLINNON PERIAATTEET

Hallinnon järjestelmällinen vastuullisuus on ollut tärkeä osa Sakupen toimintaa jo pitkään. Yrityksen hallitus ja johto toimivat strategian, liiketoiminnan tavoitteiden ja lakisääteisten vaatimusten mukaisesti, joihin lukeutuu riskienhallinta, asianmukainen raportointi ja sisäinen valvonta. Hallituksen kokouksissa seurataan ja kehitetään säännöllisesti edellä mainittuja asioita, mikä takaa sen, että vastuullisuus on kiinteä osa johtamiskulttuuria.

Tällä hetkellä Sakupen hallituksen, johdon ja valvontaelinten jäsenille ei ole tarjolla kannustimia tai palkitsemisjärjestelmiä, jotka liittyisivät kestäväyyteen. Ilmastoon liittyviä tekijöitä ei myöskään tällä hetkellä oteta huomioon heidän palkkioissaan.

Sakupe tarjoaa henkilöstölleen whistleblowing-kanavan. Tämä kanava antaa työntekijöille mahdollisuuden ilmoittaa epäeettisestä tai laittomasta toiminnasta luottamuksellisesti ja turvallisesti. Näin yritys varmistaa, että työpaikalla säilyy avoin ja vastuullinen ilmapiiri.

Myös tiedonhallintaan suhtaudutaan erittäin vakavasti ja huolellisesti. Kerättyä tietoa käytetään aina vastuullisesti ja luottamuksellisesti, ja tietoturvallisuus on tärkeä osa henkilökunnan koulutusta.

VASTUULLISUUDEN HALLINTAJÄRJESTELMÄ JA STANDARDIT

Sakupe tarjoaa asiakkailleen luotettavaa, laadukasta ja vastuullista tekstiilipalvelua. Tämä varmistetaan laadun- ja ympäristönhallintajärjestelmien avulla, joita ylläpitää yrityksen oma tiimi. Tiimi valvoo järjestelmien toimivuutta, ohjeistaa työntekijöitä ja kehittää jatkuvasti hygieniaa ja ympäristöön liittyviä käytäntöjä.

Hygienian ja puhtauden hallinta perustuu standardiin SFS-EN 14065. Tekstiilihuoltoprosessi on tarkasti määritelty ja valvottu: pesuaineiden, veden ja lämmön annostelu tapahtuu tarkasti suunnitellun ohjelman mukaan. Järjestelmän keskeiset osat tarkistetaan päivittäin ja kirjataan RABC-päiväkirjaan. Viikoittain tehdään myös omavalvontamittauksia, joilla varmistetaan järjestelmän toiminta ja tekstiilien puhtaus. Pesuprosessin desinfektion toimivuus varmistetaan säännöllisesti pesemällä enterococcus faecalis -bakteeriliuskatestit.

Prosessi on suunniteltu niin, että se kuluttaa tekstiilejä mahdollisimman vähän ja pidentää näin niiden käyttöikä. Näin minimoidaan kustannukset ja pidetään samalla huolta ympäristöstä.

Ympäristöjärjestelmä perustuu standardiin SFS-EN ISO 14001, ja prosesseja kehitetään jatkuvasti vähemmän ympäristöä kuormittaviksi. Energiankulutus ja veden käyttö ovatkin vähentyneet huomattavasti. Prosesseissa käytetään energiana nestekaasua, joka tuottaa vähemmän hiilidioksidipäästöjä kuin esimerkiksi raskas polttoöljy.

Tuotannossa ja logistiikassa käytettävät välineet, kuten pyykkipussit, verkkopussit, rullakot ja rullakon suojahuput, ovat pestäviä ja uudelleen käytettäviä, mikä vähentää osaltaan jätteen määrää ja ympäristön kuormitusta.

SIDOSRYHMÄT

Sakupen perustehtävänä on tarjota laadukasta tekstiilipalvelua hoidon ja ihmisen parhaaksi, joten yritys haluaa olla luotettava ja vastuullinen kumppani suomalaiselle terveydenhuoltojärjestelmälle. Sakupen keskeisiä sidosryhmiä ovat sen omistajat, työntekijät, asiakkaat, toimittajat ja yhteistyökumppanit. Sakupe kuuluu Pohjois-Savon hyvinvointialueen konserniin ja yhtiöllä on yhteensä 42 omistajaa.

Vuorovaikutteinen ja luotettava yhteistyö kumppanien kanssa mahdollistaa Sakupen vastuullisuustavoitteiden toteutumisen, ja Sakupen tiukat vastuullisuusperiaatteet ulottuvat myös toimitusketjuun. Yritys vaatii, että tullakseen hyväksytyiksi toimittajat noudattavat sopimuksen aikana yrityksen laatimia vastuullisuusperiaatteita koko toimitusketjussaan.

Toimittajien on Sakupen vastuullisuusperiaatteiden mukaisesti raportoitava toimitusketjustaan sovitussa laajuudessa ilman lisäkustannuksia. Heidän tulee vaadittaessa ilmoittaa tarkka tieto tuotteiden alkuperästä. Lisäksi Sakupelle on tarvittaessa annettava mahdollisuus tarkistaa toimitusketjun toimijoiden vastuullisuutta omalla kustannuksellaan.

Toimittajan on tunnistettava käytössä olevat järjestelmät ja oltava valmis yhteistyöhön, jotta tekstiilien toimitusketjua voidaan kehittää jatkuvasti laatu- ja ympäristöasioissa. Toimittajan tulee varmistaa, että sen tekstiilit

on tuotettu mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittaen, ja sen on pyydettäessä annettava selvitys käytössä olevista laatu- ja ympäristöjärjestelmistä. Lisäksi toimittajan on arvioitava tekstiilien ympäristövaikutukset koko niiden elinkaaren ajalta ja asetettava ympäristövaatimuksia myös omalle toimitusketjulle, pyrkien pienentämään hiilijalanjälkeä.

Sosiaalisen vastuun osalta toimittajan ja sen alihankkijoiden on noudatettava tekstiilien tuotantomaan lakeja. Heidän on huolehdittava työntekijöiden suojelusta, työehdoista ja työoloista tuotantomaassa voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Tämä sisältää myös minimipalkat ja sosiaalista hyvinvointia koskevat säännökset. Luonnollisesti minkäänlaista lapsityötä, pakkotyötä tai syrjintää ja häirintää ei hyväksytä. Lisäksi työntekijöiden on kunnioitettava järjestäytymisvapautta, palkan on vastattava vähintään maan kyseiseen toimialaan sovellettava vähimmäispalkkaa ja työympäristön on oltava terveellinen ja turvallinen.

Varmistaakseen kestävyysperiaatteiden toteutumisen toimitusketjussaan Sakupe aloitti vuonna 2024 tekstiilitoimittajien auditoinnit. Auditoinneissa keskitytään ympäristö- ja vastuullisuusasioihin. Tavoitteena on tehdä neljä auditointia vuodessa.

Sakupe Oy
Harri Lepoaho ja Harri Hallikainen

Safetyneer Oy
Lassi Venäläinen

lassi.venalainen@safetyneer.fi
www.safetyneer.fi